

lemnna motsvarande valuta i de konstnärliga alster, hvilka jag hoppas skola häraf blifva en frukt.

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra vågar jag vördsammt föreslå,

att Riksdagen måtte bevilja tonsättaren Fredrik Wilhelm Ludvig Norman ett årligt understöd af 2,000 kronor.

Stockholm den 27 Januari 1883.

A. V. Åbergsson.

N:o 62.

Af Herr **A. H. Sandström:** *Om ändring af 17 § i reglementet för folkskolelärares pensionsinrättning.*

Kongl. Maj:ts nådiga reglemente för folkskolelärares pensionsinrättning innehåller uti § 17 följande bestämmelser:

»Såsom tjänstear räknas icke blott den tid, under hvilken lärare såsom ordinarie bestridt folkskolelärarebeställning, utan äfven den tid *utöfver fem år*, som han, efter att hafva blifvit i behörig folkskolelärare-examen godkänd, varit såsom extra lärare vid folkskola anställd.»

Till närmare utredning af grunderna för denna bestämmelse anförde de herrar komiterade, som utarbetat förslaget till nu omhandlade nådiga reglemente:

»Att folkskolelärare, hvilken längre tid såsom extraordinarie varit anställd i folkskolans tjänst, bör med afseende å rättighet till pension få räkna sig sådan tjänstgöring till godo, synes i och för sig fullt billigt och öfverensstämmer för öfrigt med hvad i samma afseende stadgats för tjänstemän i allmänhet. Då emellertid den extraordinarie folkskolelärarens tjänstgöring under de första åren, sedan han lemnat seminarium, kan betraktas såsom en praktisk öfningsskola för hans egen vidare utbildning, och de som egna sig åt folkskolelärarekallet dessutom vid jämförelsevis mycket unga år avsluta sin seminariekurs och inträda i tjänstgöring, hafva komiterade, för att icke allt för mycket underlätta deras förtidiga afsked, ansett sig ega skäl att stadga, det de 5 första åren af den extraordinarie tjänstetiden icke få räknas läraren till godo, utan allenast den tid derutöfver, hvarunder han såsom extraordinarie varit i folkskolans tjänst anställd.»

Den senare perioden af denna motivering torde icke vara så alldeles hållbar. Det beror ju på en tillfällighet, hvilka och huru många seminarieelever få ordinarie anställning omedelbart efter examen, och hvilka som måste tills vidare låta sig nöja med en extraordinaries plats. Likaså beror det på en tillfällighet, om desse senares tjänstgöring såsom extraordinarie folkskolelärare kommer att räcka längre eller kortare tid. Den »praktiska öfningsskolan» blir sålunda af dem skäligen ojemnt bevisad, och ett stort antal seminarister, man kan icke beräkna huru många, blir från denna öfningsskola af en nyckfull tillfällighet helt och hållet dispenseradt. Och hvad beträffar de mycket unga år, vid hvilka seminarieeleverna absolvera sin examen, så, utom det att deras kurs nu blifvit förlängd med ett år, innehåller det nådiga pensionsreglementet tydliga bestämmelser angående de *lefnadsår*, som folkskoleläraren skall hafva uppnått för att vara till full pension berättigad, och äfven s. k. afkortad pension beräknas till sitt belopp efter sammanlagda lefnads- och tjänsteår, hvarvid särskildt betonas, att ett större eller mindre öfverskott af tjänsteår icke berättigar till högre pension än som mot lefnadsåren svarar, med undantag allenast för dem, som genom obotlig sjukdom blifvit urständsatte att sin tjänst vidare sköta. Folkskolelärarnes förtidiga afsked skulle alltså, vill det synas, icke allt för

mycket underlättas, derest de finge såsom tjensteår räkna de år, vore de ock tio, som de varit såsom extra lärare vid folkskola anstälde. Ty det gällande reglementet stadgar nemligen uti ofvan berörda 17 §: »af tjensteår, som folkskolelärare eger beräkna, skola för erhållande af pension, så vida ej obotlig sjukdom är orsaken till afskedstagandet, minst tjugu vara ordinarie tjensteår.»

Den som sträfvar till 55 års ålder med det tunga arbete, som folkskoleläraren bekommit på sin lott, är i de flesta fall alldeles utsliten. Men hvem har hjerta att ifrån tjensten och den knappa lönen afvisa en sådan lärare, derest han då icke får komma i åtnjutande af pension för sina återstående dagar?

Förvissad derom att svenska folkets ombud gerna önska på bästa möjliga sätt se dem till godo, som hafva det mödosamma och ansvarsfulla kallet att ombesörja barnundervisningen i vårt land, tillåter jag mig vördsammast hemställa,

att Riksdagen ville uti underdånig skrifvelse begära, det Kongl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida icke nådiga reglementet för folkskolelärarnes pensionsinrättning, den 30 November 1866, borde uti dess 17 § erhålla den förändrade lydelse, att orden *utöfver fem år* finge utgå, och folkskolelärare alltså blifva berättigade att såsom tjensteår räkna icke blott den tid, under hvilken de såsom ordinarie bestridit folkskolelärarebeställning, utan äfven den tid som de, efter att hafva blifvit i behörig folkskolelärareexamen godkände, varit såsom extra lärare vid egentlig folkskola anstälde.

Stockholm den 27 Januari 1883.

A. H. Sandström.